

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer 'En Ya'aqov

agadot Bavli vi-Yerushalmi 'im perushe ve-ha-ḥidushim she-ba'u bo
ke-khol asher nidpesu kamah pa'amim : u-ve-tosefet ma'alot rabim

Ibn-Ḥaviv, Ya'aqov Ben-Shelomoh

המלש ןב בקעי, ביבח-ןבא

[Kaliningrad?], [1860?]

תועובש תכסמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9337

מסכת שבועות

שבועות שתיים

פרק ראשון

ד תניא *מרצע אין לי אלא מרצע מנין לרבות הסול
 ע"כ והסיר' המחט והמקרח והמכתב ת"ל *ולקחת
 כל דבר הנלקח ביד דברי ר' יוסי בר' יהודה רבי
 דנר' טו אומר מרצע מה מרצע מיוחד של מחכת אף כל
 סס של מחכת:

ה אמר מר ונעלם מכלל שידע [מאי משמע] אמ'
 רבא מדלא כתיב והיא עלומה ממנו א"ל
 ודנר' ה אביו אלא מעתה גבי סוטה דכתיב *ונעלם מעינו
 אישה מכלל דהוה ידע מעיקר' אי הוה ידע מי
 סס בדקן לה מיא והתני' *ונקה האיש מעון והאשה
 ההיא תשא את עונה בזמן שהאיש מנוקה מעון
 המים בודקין את אשתו אין האיש מנוקה מעון
 אין המים בודקין את אשתו וחזו גבי תורה דכתי'
 *ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה מכלל
 סס דאיכא דהוה ידע בה והכתיב *לא ידע אנוש

הסול קמוכת עץ קדושה: הסירה קוף: המכתב קרט
 שקורין גרי"סא:

אין האיש מנוקה מעון שנא עליה אקר שנסתר':

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות י"ז

ערכה אלא אמר אביו קסבר רבי שידועת בית רבו שמה ידיעה:

ו"ו ותיכול כל ארעא ותרושנה ותרוקנה א"ר יוחנן א
זו (ארם) [פרס חייבת] שטבעה יצא ך
בכל העול' כולו: ע"ב

וכי תימא אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה דניסל
בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויה"כ מכפר ס"ד ח
אמינא וכו' וכי מאחר שאינו מכפר למה תולדה ע"ב
א"ר זירא לומר שאם מת מת בלא עון א"ל רבא
אם מת מיתה ממרקת אלא אמר רבא להגן עליו
מן היסורין:

אמר ריש לקיש מה נשתנה שעיר של ראש ב
חדש שנא' בו לה' אמר הקב"ה שעיר זה מ
יהא כפרה עלי שמיעטתי את הירח: פולק פ"ג
א"ר יונה אמ' קרא *אלה תעשו לה' במועדיכם
הוקשו כל המועדי' כולם זה לזה והא ר"ח

ידיעת בית רבו שלמד בבית רבו שהכוגע בטומאה טמא והוא חדב' כט
ידע [שהרגיש] כשכוגע אבל לא התכוון [לזוס על לבו] שנטמא סשכי
טמא ידיעה: חלחוריס
שאם מת קודם שידע לו: מיתה ממרקת דהכי אמרינן נפ' בלריכות
בתרא דיומא שמיתה ממרקת כל העוונות שעשה תשובה ופ"ט
עליהם ואין התשובה גומרת כפרתן ולא יה"כ גומר כפרתן כגון
עבירות קטורות:

הביאו עלי כפרה להפיס דעתה של לבנה:
V.

לאו מועד הוא איברא ר"ח נמי איקרי מועד כדאמר
אביו דאמי אביו תמוז דההיא שתא מלייה מלייה
דכתיב *קרא עלי מועד לשבור בחוריי:

יב מנא ה"מ דת"ה *וכפר על הקדש מטומאו בני
ישראל וגו' פשעי' אלו המרדי' וכן הוא אומ'
*מלך מואב פשע בי ואומה *או חפשע לבנה בעת
ההיא. חטאות אלו השגנות וכה"א *נפש כי חטא
בשגגה:

ג משנה על שאר עבירו' שבחור' הקלו' והחמורו'
וכו' עשה ולא תעשה כריתו' ומיתו' כ"ד
ע"ג על כלן שעור המשתלח מכפר: גמ' *האי עשה
יב היכי דמי אנ דלא עשה תשובה *זבח השעי' תועבה
ע"ג אי דעביד תשובה כל יומא נמי דתניא עבר על
משלי כל מצות עשה ועשה תשובה לא זן משם עד שמוחלין

איברא באמת: קרא עלי מועד נסם' תענית תמוז דההיא
שחל של שנה השנית לליאת בני ישראל ממלכיה
שנשתלקו בהם המרגלים נכ"ט נסיון מלי' מלייה לתמוז לפיכך
אירענו יום קזרת המרגלי' נכ' באב וינכו העם כלילה ההוא נט'
באב נכו נכיה של חסס והוקנע להם נכיה לדורות: לשבור
בחוריי בקרבן הנזות:

האי עשה דמכפר עלה יה"כ: הוכי' דמי' אנ דלא עשה
תשובה שאינו מוהא על חטא' הא כתיב זבח רשעים
תועבה והיכי מכפר עליה קרבן יה"כ: אי דעביד תשובה
למה ליה יה"כ כל יומא נמי תמוז מכפרא עליה דתיב לא זן

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות יח

לו א"ר זירא * בעומד במרדו ורבי היא דתניא רבי יג
 אומר על כל עבירות שבתורה בין עשה תשובה
 בין לא עשה תשובה יוה"כ מכפר חוץ מפורק
 עול ומגלה פנים בתורה ומפר ברית בבשר שאם
 עשה תשובה יוה"כ מכפר ואם לאו אין יום הכפורי
 מכפר מ"ט דרבי דתני * כי דבר ה' בזה זה הפורק ^{והנ' טו}
 עול ומגלה פנים בתורה. ואת מצותו הפר זה
 המפר ברית בבשר. הכרת חכרת הכרת לפני
 יום הכפורי חכרת לאחר יום הכפורי יכול אפי'
 עשה תשובה ת"ל עונה בה לא אמרתי אלא בזמן
 שעונה בה. ורבנן הכרת בעה"ז חכרת לעה"ב
 משם עד שמוקלין ליה: בעומד במרדו דלא עבד תשובה ודקשיא
 לך זבן רשעים תועבה מתני' רבי היא דאמר יום הכיפורים
 מכפר על שאינן שבין והאי קרא מוקי לה בשאר יומי: פורק עול
 כוסר בעיקר: ומגלה פנים בתורה כל על דברי תורה בקולפא
 או בגלוי עזות פניו כגון מכסה שהיה יושב ודורש באגדות של דופי
 לא היה למטה לכתוב אלא ותמכע היתה פלגש וילך ראובן בימי
 קליר קטיס כדאמרינן במלק: ברית בשר מילה: דבר ה' בזה
 זה הפורק עול שזוה דבור ראשון האמור בסיני אנכי ה' אלהיך
 שלא שמעו אומי אלא מפי הגבורה: ומגלה פנים מדאפקיה
 קרא בלשון ציון וזה בזה דברי תורה הוא: זה המפר ברית
 בשר שהיא מלוח יקידית: לא אמרתי אלא בזמן שעונה בה
 אלמא בשאינו שב קאי קרא ובהכך תלת הוא דגלי לן אף לאמר
 יוה"כ הא בשאר אע"פ שאינו שב יוה"כ מכפר: ורבנן דאית להו

לפי חזונו יוה"כ: האבחה המדף ליה קטיס קטיס * 2
 שם קטיס מורה קרי בשם יוה"כ שזה יוה"כ

ית
 אמר
 לייח
 בני
 אומ'
 בעת
 חטא
 מורו'
 ב"ד
 גשה
 עבה
 על
 חלין
 ההיא
 כרים
 פיכך
 אנט'
 שבור
 עשה
 שעים
 שובה
 לא זז

עוֹנָה בָּהּ שֶׁאִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה וּמֵת מִיָּתָהּ מִמֶּרְקַת:
שֶׁ הַנִּיּוֹא יִכּוֹל לֹא יִהְיֶה יֵה"כ מִכֶּפֶר אֲא"כ הַתְּעֵנָה
בּו וְקִרְאוּ מִקְרֵא קֹדֶשׁ וְלֹא עָשָׂה בּו מִלֵּאכָה
לֹא הַתְּעֵנָה בּו וְלֹא קִרְאוּ מִקְרֵא קֹדֶשׁ וְעָשָׂה בּו
מִלֵּאכָה מִנִּין ת"ל *יֵה"כ [הוּא] מ"מ אִמֵּר אֲבִי
לֹא קָשִׁיָּא הָא רַבִּי וְהָא ר' יְהוּדָה וְכו':

וְיִקְרָא כֵּן
וְע' כְּגוֹ'
בְּאֵרֵיכּוֹת

יְדִיעוֹת הַטּוֹמָאָה

פֶּרֶק שֵׁנִי

ד מִשְׁנָה אֵין מוֹסִיפִין עַל הָעִיר וְעַל הָעוֹרוֹ אֲלֵא
בְּמֶלֶךְ וְנִבְיָא וְאוֹרֵי וְתוֹמֵי וְסִנְהֶדְרִין שֶׁל
ע"א וּבִשְׁתֵּי תוֹדוֹת וּבִשְׁתֵּי דִין מֵהַלְכִין וּשְׁתֵּי
תוֹדוֹת אַחֲרֵיהֶם וְכֹל יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵיהֶם:

כְּמִי בְּשֶׁאֵר עֲבִירוֹת שֶׁאֵין יֵה"כ מִכֶּפֶר עַל שְׂאִיכָס שְׂנִים אֲמֵרִי לָךְ
הָא דְגַלִּי לָן קִרְא בְּהַנֶּכַךְ תֵּלֵת לֹאֻ בִּיה"כ אֵיירִי אֲלֵא הַכְּרַת
תְּכַרְת דְּקִאֲמֵר הַכְּרַת צַע"ז תְּכַרְת לַעַה"ב שֶׁאֵף עִימָהּ (הִיא)
אֵיכָה מִמֶּרְקַת עַל שֶׁלֶשׁ הַלְלוּ בְּלֹא תְּשׁוּבָה אֲבַל שֶׁאֵר עֲבִירוֹת בְּלֹא
תְּשׁוּבָה כְּמִי עִימָהּ מִמֶּרְקַת אֲמֵר יֵה"כ אֲבַל יֵה"כ בְּלֹא עִימָהּ לֹא:
שֶׁאִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה וְאֵין עוֹנָה בָּהּ עִימָהּ מִמֶּרְקַת עַל שֶׁלֶשׁ הַלְלוּ
וְלֹא תְּכַרְת לַעַה"ב:

לֹא קִרְאוּ מִקְרֵא קֹדֶשׁ לֹא קִבְּלוּ בְּנִכְוֹתָיו לְוִמֵר מִקְדָּשׁ יִשְׂרָאֵל
וְיוֹם הַכְּפֻרִים:

אֵין מוֹסִיפִין לְפִיכֶךְ הִיא קְדוּשָׁה כְּרֵאשׁוֹנָה: שְׁתֵּי תוֹדוֹת מִפְּרַשׁ
בְּגִמְרָא שְׂכִי לְקַמֵּי תוֹדָה וְהִיוּ כּוֹשְׁאֵין אוֹתָם בְּהִיקָף סְבִיב:

ידיעות הטומאה פרק שני שבועות יט

הניא נאמר בעולת בהמה *אשה ריח ניחוח ונאמ' ה
בעולת העוף *אשה ריח ניחוח ובמנחה מן
*אשה ריח ניחוח מלמד אחד המרב' ואחד הממעיט ויקרא א'
שם
שם כ
סוף מכתוב'

אין בנין בית המקדש כלילה דאמר אביו מנין
דאין בנין בה"מ כלילה שני *וביום (הקיימכם) וב"ש
[הקיים] את המשכן ביום מקימו אבל כלילה אין רש"א
שם
מקימו:

ת"ר שיר של תודה בכנורו ובנבלו ובצלצלו על כל ע"כ
פנה ופנה על כל אבן גדולה שבירושלים אומר
*ארוממך ה' כי דליתני וגו' ושיר של פגעי' וי"א שיר
של נגעים מ"ד רנגעי' דכתיב *ונגע לא יקרב באהלך
ומ"ד פגעי' דכתי' יפול מצדך אלף ורבבה מימינך
(בכנורו ובנבלו ובתופי' אומר) [ואומר] יושב
בסתר עליון וגו' עד כי אתה ה' מחסי וחוזר ואומ'
*מזמור לדוד בכרתו מפני אבשלו' בנו עד לה' שם ג

ת"ר שיר של תודה היו אומרים שם [בכנורות] ומהו שיר של
תודה מזמור לתודה : ארוממך ה' וגו' היא מזמור שיר
קבוצת הנבית לכך אומר אותו : ושיר של פגעים יושב בסתר
עליון ולפי שאמרו עשה נהקמת המשכן דכתיב ויצרך אותם
עשה ומה צירכן יהי רלון שחשרה שכיכה במעשה ידיכם ויהי
נועם ה' אלהינו עלינו הכי איתא בתורת כהנים והוא מי"א
מזמורים שאמר עשה בספר תהלים מתפלה למשה עד סוף
מזמור לתודה : פגעים מוזיקין שפוגעין בנבי אדם להזיק : ואומר
ה' מה רבו צרי לפי שכל' בו רבים אומרים לכפשי אין ישועתה

צות
דקת:
תענה
לאכה
שה בו
אביו
אלא
ן של
ושתי
מרי לך
הכרת
(היא)
ות בלא
מה לא:
ש הללו
ישראל
מפרט
ביב ;

הישועה על עמך ברכתך סלה. ר' יהושע בן לוי
אומר להו להני קראי וגאני היכי עבד הכי והא
א"ר יהושע בן לוי אסור להתרפאו בדברי תורה
להגן שאני ואלא כי אמר אסור בדאיכ' מכה או
דאיכא מכה אסור ותו לא והתנן הלוחש על המכ
אין לו חלק לעה"כ הא אתמר עלה א"ר יוחנן
ברוקק שנו לפי שאין מזכירין ש"ש על הרקיקה
ו הניא כתוב אחד אומ' *את משכן ה' טמא וכתוב
טז אחד אומר *כי את מקדש ה' טמא כו' ר
ע"ז אלעזר אומר אם נאמר משכן למה נאמר מקדש
מדנ' יט אם נאמר מקדש למה נאמר משכן אם נאמ' משכן
סס הייתי אומר על משכן יהא חייב שנמשח בשמן
המשחה אבל על מקדש לא יהא חייב לכך נאמ'
מקדש ואם נאמר מקדש הייתי אומר על מקדש
לו באלהים סלה שהיו מתלוללים לרי יהודה ובנימין כשהיו בני
ישראל בני הגולה בוכים את הקומה שנא' מה היהודים האמללי
עושין היקיו את האזנים מערימות העפר והמה שרופות ואומר
אם יעלה שועל ופרץ קומות אזניהם : להני קראי שיר של
פגעים : וגאני כשהיה הולך לישן בלילה : דאיכא מכה ולוחש
עליה מקראות של תורה להתרפאות ומקשינן ואי איכא מכה
אסור הוא דקאמר בה ר' יהושע ז"ל ותו לא והא אין לו חלק
לעה"ז : הלוחש על המכה ואומר כל המעלה אשר שמת
במלרים לא אשים עליך וגו' : ברוקק שנו ברוקק ואת"כ לוקק
שאין מזכירין שם שמים וכו' והכא קאמר כי אכי ה' רופאך

ידיע
יהא חי
לא יהא
ת"ר *
מנשותיו
אחת א
שאינו
בנים כ
ישראל
מות ש
כל הפו
זכרים
וסמך
בן לוי
*להבד
כל המ
זכרי
החם *
*אשה
[קדושת
והזרתם
בפר' הא
היום וא

ידיעות הטומאה פרק שני שבועות כ

יהא חייב שקדושתו קדושת עולם אבל על משכן
לא יהא חייב לכך נאמ' משכן [ולכך נאמ' מקדש]:
ת"ר *והזרתם את בני ישראל מטומאתם א"ר ח
יאשיה מכאן אזהרה לבני ישראל שיפרשו יח
מנשותיהם סמוך לוסתן וכמה אמר רבה עונה ע"ג
אחת א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי כל ^{ויקרא טו}
שאינו פורש מאשתו סמוך לוסתה אפי' הויין לו
בנים כבני אהרן מתים דכתיב והזרתם את בני
ישראל מטומאתם והדוה בנדרתה וסמוך לי' *אחרי ^{סס יט}
מות שני בני אהרן א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן
כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה הויין לו בנים
זכרים דכתיב *להבדיל בין הטמא ובין הטהור ^{סס יא}
וסמוך לי' *אשה כי תזריע וילדה זכר ר' יהושע ^{סס יב}
בן לוי אמר הויין לו בנים ראויין להוראה דכתי'
*להבדיל ולהורו'. א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן ^{סס י}
כל המבדיל על היין במוצאי שבתו הויין לו בנים
זכרי' דכתי' *להבדיל בין הקדש ובין החול [וכתי' ^{סס}
התם *להבדיל] בין הטמא ובין הטהור וסמוך לי' ^{סס יא}
*אשה כי תזריע וילדה זכר. ר' יהושע בן לוי אמ' ^{סס יב}

[קדושת עולם שאין אקריה היתר נמות]:

והזרתם והפרשתם כמו ויזרו: אזהרה לישראל וכו' דסמוך
ליה והדוה בכדמה צההיא עכ"ל: עונה נמס' כדה
נפר' האשה מפרש או יום או לילה אס וסתה ציוס יפרוש כל
היום ואס וסתה צלילה יפרוש כל הלילה: ולהבדיל גו' המבדיל

בנים ראוין להוראה דכתיב להכדיל ולהורו א"ר בנימין בר יפת א"ר אלעזר כל המקדש את עצמו בשעת תשמיש הויין לו בנים זכרי שנ' והתקדשתם והייתם קדושי' וסמיך ליה אשה כי תוריע:

ויקרא יא
ע"ד כל
וקוס
שאתה
וואלף גדר
ערוה כפי'
רש"י פ'
קדושים

שבועות שתיים

פרק שלישי

כ תניא *זכור* ושמור כדיבור אחד נאמרו מד שאין הפה יכול לדבר ומה שאין און יכולה לשמוע:

כ תניא
ע"כ
שמות כ
דברים ה

שבועת העדות

פרק רביעי

ל ת"ר *ועמדו שני האנשי מצוה לבעלי דינין שיעמדו א"ר יהודה שמעתי שאם רצו להושיב א שניהם מושיבין איוהו אסור שלא יהא את בין טומאה לטהרה תלד אשתו זכר: להכדיל ולהורות בעכ"ל דשתי יין כתיב ולהכדיל בין הקדש ובין הקול ובין הטמא ולהורות את בני ישראל: המקדש עצמו בתשמיש דרך לכיעות מצוה בבעלי דינין שיעמדו (בעמידה) דהא קרא כמי בנט דינין איירי דכתיב אשר להם הריב: שלא יהא את

דברי יט

שבוע
עומד ואו
ה"ר *
וא
לו קצר
את הכו
עם שא
רב (הו
קס
[עולא]
שלה ל
*אי נמי
עומד ואו
הוי דן א
אלא
עבירה ול
השחדל
דיניס ל
מאי של
בת
למכי אפס
תלוי ברא

שבועת העדות פרק רביעי שבועות כא

עומד ואחד יושב אחד מדבר כל צרכו ואחד אומר
לו קצר דבריד:

ה"ר *בצדק תשפוט עמיתך שלא יהא אחד יושב ט
ואחד עומד אחד מדבר כל צרכו ואחד אומ' טס

לו קצר דבריד ד"א בצדק תשפוט עמיתך הוי דן ייקי' יט
את חברך לכף זכות. תני רב יוסף בצדק תשפוט
עם שאתך בתורה ובמצות השתדל לדונו יפה:
רב (הונא) [עולא] בריה דרב עילאי ה"ל דינא טס
קמיה דרב נחמן שלח לוי רב יוסף (עילאי)

[עולא] חבירונו עמית בתורה ובמצות אמר מאי
שלח לוי לחנופוי ליה הדר אמר למישרי בחיגרא
*אי נמי לשורא דדייני אמר עולא מחלוקת בבעלי טס ע"ג

עומד ואחד יושב שלא יראה קצרו שמכנדין אותו יותר
ויסתמו דבריו:

הוי דן את חברך לכף זכות לא דין בעלי דיכין הכתוב מדבר
אלא ברואה קצרו עושה דבר שאתה יכול להכריעו ללד
עבירה וללד זכות הכריעו ללד זכות ואל תקשדהו בעבירה:
השתדל לדונו יפה לקמן מפרש לה למשרי בחגריה אס באו צ'
דיכיס לפכיך ואקד מהס של ת"ק הוי פוסק אותו תקלה ופטור
אותו מלפכיך:

מאי שלח [לי] הא מילתא: לחנופוי ליה שמיא להקניפו
בתמיה: למישרי בחיגרי' כדפרישית אס בא דין אקר
לפכי אפסוק את זה תקלה: א"נ לשור' דדייני יש דין שאינו
תלוי בראית עדים ולא בשנועה אלא במה שלב הדייכים כוטה

דברי' יט דינן אבל בעדו דברי הכל בעמידה דכתי' *ועמדו
שני האנשי' אמר רב הונא מחלוקת בשעת משא
ומתן אבל בשעת גמר דין דברי הכל דינן בשיבה
שמות יח ובעלי דינן בעמידה דכתיב *וישב משה לשפוט
את העם ויעמוד העם:

י דביתהו דרב הונא הות לה דינא קמיה דרב
נחמן אמר היכי אעביד אי איקום מקמה
מסתחמן טענתי דבעל דינה לא איקום מקמה
אשת חבר הרי היא כחבר א"ל לשמעיה צא ואפרח
עלי בר אווא ושדי עילואי ואקום:

ס אמר רבה בר רב הונא האי צורבא מרבנן וע"ה
דאית להו דינא בהדי הדדי מותכינן ליה
לצורבא מרבנן ולע"ה נמי אמרינן ליה תיב ואי
קאי לית לן בה רב בר שרביא ה"ל דינא קמיה
דרב פפא אותביה ואותיב נמי לבעל דיניה אתא
לזכות או לקייצ כגון הכך דכתובות הוא דא"ל נכסי לטוביה
אתו שני טוביה [ואמרינן התם שודא דדייכי למי שהדיין רואה
שהוא ראוי לתת לו מתנה כו'] אף כאן כך שלח לי אם הדין תלוי
בשודא דדייכי זה ראוי לזכותו שקבס ולדיק הוא. שודא ל' השלכה
כדמתרגמינן ירה בים שדי בימא:

דביתהו דרב הונא קשמת רב הונא: אפרח עלי בר אווא
ואעמוד ולא יבין זה שנצילה עמדי אלא מפני האון
הפורק ובל עלי:

שבוע
שליחא
א"ל רב
טענתי
הלא מ
צורבא
לא לית
כמאן
קביע
ואמר
דיינא
רב ש
מצא
וה"מ
בטשנע
לא
יוצאות
כמטעים
שאיין
בלא
אבל בא
ומלמיד

שבועה העדות פרק רביעי שבועות כב

שליחא דכי דינא בטש ביה ואוקמיה לע"ה ולא
א"ל רב פפא תיב היכי עביד הכי והא מסתחמן
טענתו אמ' רב פפא מימ' אמ' איהוהא אותכן שליחא
דלא מפייס מינאי ואמר [רבה בר] רב הונא האי
צורבא מרבנן וע"ה דאית להו דינא כהדי הדדי
לא ליקדים צורבא מרבנן וליתיב משום דמיחזי
כמאן דמסדר ליה לדיניה ולא אמרן אלא דלא
קביע ליה עידניה אבל אי קביע ליה עידניה לית
לן בה מימר אמר בעידניה טריד:

ואמר רבה בר רב הונא האי צורבא מרבנן הידע ^ס
בסהדותא וזילא ביה מילתא למיזל לכו
דיינא דזוטר מיניה לאסהודי קמיה לא לזל אמ'
רב ששת בריה דרב אידי אף אנן נמי תנינא
מצא שק או קופת ואין דרכו ליטול ה"ז לא יטול
וה"מ בממונא אבל באיסורא * אין חכמת ואין ^{מסלי כא}

בטש בעט: דלא איפייס מינאי לא עשיתי לו טובה ואיכו אוהבי:
לא ליקדים וליתיב לפני הדיין קודם שינא בעל דינו ואפילו
יוצא ושותק: דמיחזי כמאן דמסדר ליה טענתיה וגורם שיקשדוהו
כמטעים דבריו לדיין ועובר בלא תשא שמע שוא כדלקמן: קביע
[ליה] עידניה שהדיין רבו ויש לו קביעות ללמוד:
שאין דרכו ליטול אם היה שלו. ה"ז לא יטול אין מזהר עליו
בלא תוכל להתעלם שנאמר והתעלמת פעמי' שאתה מתעל':
אבל באיסור' כגון אשה הנאה לפני קכס להחירה לינשא
ותלמיד זה יודע שנעלה קי אין חכמה קשונה לכגד ה':

חבונה ואין עצה לנגד ה' כל מקום שיש בו חלול
 ה' אין חולקין כבוד לרב רב יומר הוה ידע לי
 סהדות' למר זוטרא אתא לקמיה דאמימר אותבינהו
 לכלהו א"ל רב אשי לאמימר והאמר עולא מחלוקת
 בבעלי דינין אבל בעדי' דברי הכל בעמידה א"ל
 האי עשה והאי עשה עשה דכבוד תורה עדיף:
 יא ת"ר מנין לדיין שלא יעשה סניגרון לדבריו ת"ל
 *מדבר שקר תרחק. ומנין לדיין שלא ישב
 תלמיד בור לפניו ת"ל מדבר שקר תרחק. מנין
 לדיין שיודע בחברו שהוא גולן וכן עד שיודע
 בחברו שהוא גולן מנין שלא יצטרף עמו ת"ל
 מדבר שקר תרחק. מנין לדיין שיודע בדיון שהוא
 מרומה שלא יאמ' הואיל והעדי' מעידי' אחתכנו
 ל' ויהא *קולר תלוי בצואר עדים ת"ל מדבר שקר
 תרחק. מנין לתלמיד שיושב לפני רבו וראיה
 זכות לעני וחובה לעשיר שלא ישחוק ת"ל מדבר
 האי עשה ועמדו: והאי עשה את ה' אלהיך תירא לרבות ת"ק:
 לא יעשה סניגרון לדבריו אם דן דין ולבו נוקפו לומר שהוא
 טועה לא יקזיק דבריו להניח ראיו' להעמידם שהוא בוס
 לקזור אלא לכל כדדין יקזור להוליח דין לאמיתו: שלא יושב
 תלמיד בור לפניו לישא וליתן בדין עמו שלא יטעהו: שלא
 יצטרף עמו ואע"פ שהעדות אחת: מדבר שקר שגורס לססוק
 דין על פי שנים עדים ואין כאן אלא עד אחד: שהוא מרומה
 שלמד עמוך דברי עדים שאין עדותם אחת: קולר שלשלת העון:
 ורואה זכות ורבו הקליף:

שבו
 שקר
 בדיון
 ואבננ
 שקר
 כי שא
 יש ל
 שלא
 מדבר
 משקר
 אלא
 קום
 מפומ
 שקר
 אטענ
 שבו
 מדבר
 מאת
 לבית
 עליו
 מנין
 בעל
 איני
 להעיד
 ואשני
 אלא

שבועת העדות פרק רביעי שבועות כג

שקר תרחק מנין לתלמיד שרואה את רבו שטועה
 בדיון שלא יאמר אמתין לו עד שיגמרנו ואסתרנו ^{כללו סכי}
 ואבננו משלו כדי שיקרא הדין על שמי ת"ל מדבר ^{אסור}
 שקר תרחק. מנין לתלמיד שא"ל רבו יודע אתה ^{ושום}
 כי שאם נותנין לו מאה מנה איני מבדה מנה ^{כבוד רבו}
 יש לי אצל פלוני ואין לי עליו אלא עד אח' מנין ^{וע' סוד}
 שלא יצטרף עמו ת"ל מדבר שקר תרחק האי ^{מנין חשן ושפט}
 מדבר שקר תרחק נפקא הא ודאי שקורו קא ^{סי' ט}
 משקר ורחמנא אמר *לא תענה ברעך עד שקר ^{שמות כ}
 אלא כגון דא"ל ודאי חד סהדא אית לי ותא את
 קום התם ולא תימא ולא מידי דהא לא מפקת
 מפומך שקרא אפילו הכי אסור משום שנ' מדבר
 שקר תרחק. מנין לנושה בחברו מנה שלא יאמ'
 אטעננו במאתי' כדי שיודה לי במנה ויתחייב לי
 שבועה ואגלגל עליו שבועה ממקום אחר ת"ל
 מדבר שקר תרחק. מנין לנושה בחברו מנה וטענו
 מאתי' שלא יאמר אכפרנו בב"ד ואודה לו חוץ
 לבית דין כדי שלא אתחייב לו שבועה ולא יגלגל
 עלי שבועה ממקום אחר ת"ל מדבר שקר תרחק.
 מנין לשלשה שנושין מנה באחד שלא יהא אחד
 בעל דין ושני' עדים כדי שיוציאו מנה ויחלקום
 איני מבדה משקר: וקום החם שיהא סבור נעל דין שאתה נא
 להעיד ויודה אמת: ואגלגל עליו שבועה שאינו מודה לי במקלת
 ואשניענו ע"י גלגול או שבועות קרקעות שאין נשנעים עליהם
 אלא ע"י גלגול: שלא יהא אחד בעל דין ושני' עדים והם

ית
 לול
 לי
 נהו
 וקת
 א"ל
 י"ה
 ת"ל
 ישב
 מנין
 יודע
 ת"ל
 הוא
 תכנו
 שקר
 אה
 דבר
 ת"ק:
 שהוא
 א כנס
 ושיב
 שלא
 לסמוק
 רומה
 העון:

אין ביד:

ת"ל מדבר שקר-תרחק. מנין לשני שבאו לדין אחד לבוש סמרטוטין וא' לבוש איצטלית בת מאה מנה שאומרי' לו לבוש כמותו או הלבישהו כמותך ת"ל מדבר שקר תרח'. כי חזו אתו לקמי' (דרבה) [דרבא] בר רב הונא אמר להו שליפו פוזמקייכו וחזתו לדינא. מנין לדיין שלא ישמע דברי בעל דין קודם שיבא בעל דין חברו ת"ל מדבר שקר תרחק. מנין לבעל דין שלא ישמע דבריו לדיין קודם שיבא בעל דין חברו ת"ל מדבר שקר תרחק רב כהנא מתני מלא תשא ולא תשיא. ואשר לא טוב עשה (בעמיו) - [בתוך עמיו] רב אמר זה הבא בהרשאה ושמואל אומר זה הלוקח שדה שיש עליה עסיקין:

בעלי דין: ולבוש כמותו שלא תגרום לנו לישא לך פנים או יסתמו דברי שכנגד מפני קשיבותך ויאס' איך יאמינו לי בית דין על אדם קטן כזה: מדבר שקר תרחק וכיון שאי ריבו מסותם מעמיד זה את שקרו: פוזמקד כמין אנפילאות קטנים קלכני"ש בלע"ז: לא תשא אזהר' למקבל קרי ביה לא תשיא אזהר' לבעל דין: שמע שוא שמטעים דבריו שלא בפני בעל דינו ואינו בוש מדברי שקר: אשר לא טוב עשה פסוק זה בספר יזקא: זה הבא בהרשאה ומתענה על ריב לא לו ושוא הראשון כות לו וכות לפשר' יותר מזה שאינו יכול לעשות פשר' במסון אחר': שיש עליה עסיקין עוררין כמו התעסקו עמו שמעוררין על המזיק בה זה בא וקונה אותו ונוטק על מזקו שהוא איש זרוע:

יחזקאל י"ח

ראשי' יט בלוט חול חוץ מזה שהוא קדש שנ' *ויאמ' לוט
 אליהם אל נא אדני הנה נא מצא עבדך חן בעיניך
 ותגדל חסדך וגו' מי שיש בידו להמית ולהחיות
 זה הקב"ה. כל שמות האמורי' בנבות קדש במיכה
 חול רבי אליעזר אומר בנבוח קדש במיכה
 יש מהם חול ויש מהם קדש אל"ף למ"ד חול
 יו"ד ה"י קדש חוץ מזה שאל"ף למ"ד והוא קדש
 סופטי' יח כל ימי היות בית האלהים בשילה. כל שמות
 האמורי' בגבעת בנימן ר' אליעזר אומר חול ר'
 יהושע אומר קדש א"ל ר"א וכי מבטיח ואינו
 עושה א"ל ר' יהושע מה שהבטיח עשה והם
 לא ביחנו אם לנצוח אם לנצח ובאחרונה שביחנו
 סס כהסכימו על ידן שנ' *ופנתם בן אלעזר בן אהרן
 (הכהן) עומד (לפני ה') [לפניו] בימים ההם לאמ'

האורקים: מי שיש בידו וכו' וה"ק ויאמר לוט אליהם באזניהם
 אל נא יהי כן וקזר כלפי הקב"ה וא"ל אדני הנה נא מצא עבדך
 חן בעיניך בנבות כתיב צדק נבות אלהים: במיכה כגון לו בית אלהים
 עיין וכגון הקדש הקדשתי הכסף לה' מידי לבני גו' הרי הוא אכור עלי
 כהקדש גמורי' שהם לשם עד שאתכנו מידי לבני לעשות פסל
 ומסכה וכן נכח ה' דרכים כלפי שכינה אמר': אל"ף למ"ד
 חול כגון לו בית אלהים את אלהי אשר עשיתי לקחתם: שמות
 האמורים בגבעה ושאלו בני ישראל זה': וכי מבטיח שיליימו
 ואינו עושה: הם לא ביחנו הם לא שאלו אלא האעלה ולא אמרו
 המתנהו צידי: באחרונה שביחנו באורים ותומים כי מקר אתכנו

עיין
 והרמ"א

שב
 האוס
 אם
 קדש
 שלי
 ומא
 *הנר
 היא
 חד
 לפני
 לנוט
 כתנא
 קדש
 כל
 קדש
 מלכ
 זה
 צידך
 הכי
 כנעת
 צאנ
 קאמר
 מלך
 קרא

שבועת העדות פרק רביעי שבועות כה

האוסף עוד לצאת למלחמ' עם [בני] בנימן אחי
אם אחדל וגו'. כל שלמה האמורי בשיר השירי
קדש שיר למי שהשלום שלו חוץ מזה *כרמו ^{סייח}
שלי לפני האלף לך שלמה [שלמה] לדידיה
ומאתי לנוטרי' את פריו רבנן. וי"א אף זה חול
*הנה מטחו שלשלמה אף זה חול ולא מיבעיא ^{סס ג}
היאך אלא הא דאמר שמואל מלכותא דקטלא
חד משיחא בעלמא לא מיענשא שנ' כרמי שלי
לפני האלף לך שלמה למלכותא דרקיע ומאתי
לנוטרים את פריו למלכותא דארעא שמואל לא
כתנא קמא ולא כי"א אלא ה"ק וי"א (אף) זה
קדש וזה הוא חול דמטחו ושמואל דאמי כי"א.
כל מלכיא האמורים בדניאל חול חוץ מזה שהוא
קדש *אנת מלכא מלך מלכיא די אלהא שמיא ^{דניאל ב}
מלכותא חסנא ותקפא ויקרא יהב לך. וי"א אף
זה קדש שנ' *מרי חלמא לשנאך ופשרה לערך ^{סס ד}

בידך הסכימו לדבריהם: ומאתים לנוטרים את פריו וגו' לרבנן
הכיס ויעסקו בתורה אחד משה שנהם: הנה מטחו חול שהיה
כבעת מאשמדאי כדאמרינן במסכת גטין: דקטלא חד משיחא
באכגריא דעבודת העלך ובתוס' חד ושימא בהולאה לחלמות הדעות
קאמרי: כל מלכיא האמורים בדניאל כל מקום שנאמר שס
מלך: חוץ מזה מלך מלכיא דאלו לכבודכאלר קא' לא הוה
קרא ליה דניאל מלך מלכיא אלא ה"ק אנת מלכא כ"כ מלך מלכיא
דהוא אלהא דשמיא מלכותא חסנא יהב לך:

למאן קאמר אי ס"ד לנבוכדנאצר קאמר שנאוותיה
 מאן נינהו ישראל מילט קא לויט להו לישראל.
 ות"ק סבר שונאי ישראל איכא שונאי אוה"ע ליכא:
 לו א"ר יוסי בר' חנינא אמן בו שבועה בו קבלת
 דברים בו האמנת דבריו. בו שבועה דכתי'
 *ואמרה האשה אמן אמן. בו קבלת דבריו דכתי'
 *ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת
 לעשות אותם ואמר כל העם אמן. בו האמנת
 דברים דכתיב *ויאמר ירמיהו [הנביא] (אל חנניהו)
 אמן כן יעשה ה' יקם ה' את דבריך. [א"ר אלעזר
 לאו שבועה הן שבועה בשלמא לאו שבועה דכתי'
 ירמיהו כח *ולא יהי עוד המים למבול וכתיב *כי מי נח
 זאת לי אשר נשבעתי אלא הן שבועה מנ"ל סברא
 הוא מדלאו שבועה הן נמי שבועה]:

אמן בו שבועה העונה אמן אחר שבועה כמוליא שבועה מסיו:
 בו קבלת דברים האומר לחבירו ע"ס שתקיים לי תנאי כך
 וכך ואמ' אמן קבל דבריו וקייב לקיי' תנאו: בו האמנת דברים
 וראוי לענות אמן על דבר תפלה ותקנה שהוא לשון מאמנה דברים
 שיה' רכון שיהא אמת כן: ואמרה האשה אמן אמן דאי לאו
 כמוליאה שבועה דמיא אמאי מיבדק אפילו מושבע מפי אחרים
 אין כאן שהרי לא אמרה כלום אחר שבועה ולא דמיא למשביעני
 עליכ' שהן כוסרין אחר שבועה ועוכין על דבריו אין אנו יודעין לך
 עדות: [לאו שבועה כדמסי' ואזיל שאמ' או לאו לאו תרי זימנין
 או הן תרי זימני הרי היא כשבועה מאחר שהקזיק דבריו]:

שבועת העדות פרק רביעי שבועות כו

[פיסקא] המקלל עצמו וחבירו [בכולן עובר בלא סס
תעשה]. א"ר ינאי ודברי הכל. עצמו

דכתיב *השמר לך ושמור נפשך מאד וגו' כדר' דנניס ד
אבין א"ר אלעאי דאמר כל מקום שנא' השמר
פן ואל אינו אלא לא תעשה. וחבירו דכתי' *לא יקרא יט
תקלל חרש:

פיסקא *יכנה ה' הוא אלה הכתובה בתורה. יג

יחיב רב כהנא קמיה דרב יהודה ויחיב סס
וקאמר הא מתניתין כדתנן א"ל כנה יחיב ההוא דנני' כח
מרבנן קמיה דרב כהנא ויחיב וקאמר *גם אל תליס כב
יתצד לנצח יחחק ויסחק מאהל ושרשך מארץ
חיים סלה א"ל כנה (פשיטא) תרתי למה לי מהו
דתימא הני מילי מתניתא אבל בקראי אימא לא
מכנינן קמ"ל:

שבועת הדיינין

פרק ששי

היכי משבעינן לוי' א"ר יהודה אמר רב משבעינן לח

ע"ב

לא תקלל חרש ומרבינן מיכיה בסכה דרין כל שהוא בעמך:
יחיב וקאמר מתני' כדתנן רב כהנא היה שונה משכתינו כמות
שהיא שנויה יכנה וגו': א"ל רב יהודה: כנה הפוך דנריק
כנגד אמריס אמור יכהו שלא תקללני: ויחיב וקאמר גם אל
יתצד לנצח וגו' את המקרא הזה היה דורש שכתב בדואג בספר
מהלים: כנה ואמור יתלהו:

ראשי' כד אותו בשבועה האמורה בתור' דכתיב *ואשביעך
 בה' אלהי השמי' א"ל רבינא לרב אשי כמאן כר'
 חנינא בר אירי דאמר בעינן שם המיוחד א"ל
 אפי' תימא רבנן דאמרי בכנוי ונ"מ דצריך לאתפוס
 חפצא בידיה כדרבא דאמר האי דיינא דאשבע
 בה' אלהי השמים נעשה כמו שטעה בדבר משנה
 וחוזר ואמר רב פפא האי דיינא דאשבע בתפילין
 נעשה כמו שטעה בדבר משנה וחוזר והילכתא
 כותיה דרבא ולית הילכתא כותיה דרב פפא הילכת'
 כותיה דרבא דהא לא נקיט חפצא בידיה ולית
 הלכתא כותיה דרב פפא דהא נקיט חפצא בידיה
 שבועה מעומד ת"ח מיושב שבועה בספר תורה
 ת"ח לכתחלה בתפילין:

כר' חנינא בר אירי נשלהי שבועת העדות השנע ולא תשנע
 וכו': אפילו תימא בכנוי והא דא"ר בשבועה האמורה
 בתורה: לאתפוס חפצא קאמר או ספר או תפילין כאנרהס
 דאתפסיה לאליעזר נזרית מילה: דאשבע בה' אלהי השמים
 ולא התפיסו קפץ: נעשה כטועה בדבר משנה וואע"ג דלא תכן
 לה במשנה שמעתתא דרב היא והרי היא כדנר משנה כדאמרי'
 בסנהדרין דטועה בדבר אמוראין קוזר ולא אמרינן מה שעשה עשוי
 וישלם מביתו: ת"ח כשנע מיושב: בס"ת וואע"ג דאוקימנ' דלא
 כרב ספא לכתחילה מיהא ס"ת בעינן ונדורותיכו בטלו הראשונים
 שבועה דאורייתא לסי שעונשה גדול ותקכו לגזור עליו ארור וכו'
 והאמר ארור בו שבועה: ת"ח דילו לכתחלה בתפילין מסני כבודו:

האמורא דאורייתא דאורייתא דאורייתא

שבועת הדיונין פרק ששי שבועות כז

ת"ר שבועת הדיונין אף היא בלשונה נאמרה יד
אומרי' לו הוי יודע *שכל העולם כולו נודעו עס
בשעה שאמר הקב"ה בסיני *לא תשא את שם לט'
ה' אלהיך לשוא וכל עבירות שבתורה נאמר בהן ^{שמות כ}
ונקה וכאן נאמר לא ינקה וכל עבירות שבתור'
נפרעין ממנו וכאן ממנו וממשפחתו שנ' *אל תתן ^{קס"ה}
את פיך לחטיא את בשרך ואין בשרו אלא קרובו
שנ' *ומבשרך אל תתעלם וכל עבירות שבתורה ^{ישעי' כח}
נפרעין ממנו וכאן ממנו ומכל העולם כלו שנא'
*אלה וכחש ורצוח וגנוב ואימא עד דעביד להו ^{הושע ד}
לכולהו לא ס"ד דכתיב *כי מפני אלה אבלי ^{ירמ' כג}
הארץ וכתיב *על כן תאבל הארץ ואומלל כל ^{הושע ד}
יושב בה וכל עבירות שבתורה אם יש לו זכות
תולין לו ב' וג' דורות וכאן נפרעין ממנו לאלתר
שנא' *הוצאתיה נאם ה' צבאות וגו' ובאה אל בית ^{זכריה ה}
הגנב ואל בית הנשבע בשמי לשקר ולנה בתוך
ביתו וכלתו ואת עציו ואת אבניו. הוצאתיה לאלתר
ובאה אל בית הגנב זה הגונב דעת הבריות שאין
לו ממון אצל חברו ושוענו ומשביעו ואל בית הנשבע
בשמי לשקר כמשמעו ולנה בתוך ביתו וכלתו ואת
עציו ואת אבניו הא למדת דברי' שאין אש ומים
אף היא לקמן מפרש מאי אף: בלשונה נכלל לשון שהיא ענין כו:
שכל העולם נודעו לקמיה בעי לה: את פיך שנועת שקר:
לחטיא את בשרך את קרובך:

מכלין אותן שבועת שקר מכלה אותן. אם אמר איני נשבע פוטרין אותו מיד ואם אמר הריני נשבע

העומדים שם אומרים [זה לזה] *סורו נא מעל אהלו האנשים הרשעים האלה וכשמשיבין אותו אומרים לו הוי יודע שלא על דעתך אנו משביעין

אותך אלא על דעת המקום ועל דעת ב"ד שכן מצינו במשה רבינו ע"ה כשהשביע את ישראל

אמר להם דעו שלא על דעתכם אני משביע אתכם אלא על דעת המקום ועל דעתי שנא' *ולא אתכם

לברכם וגו' כי את אשר ישנו פה אין לי אלא אותם העומדין על הר סיני דורות הבאים וגרים

העתידים להתגייר מנין ת"ל *ואת אשר איננו פה ואין לי אלא מצות שקבלו עליהם בהר סיני מצות

העתידות להתחדש כגון מקרא מגלה מנין ת"ל *קיימו וקבלו קיימו מה שקבלו כבר:

אמר מר אומרים לו הוי יודע שכל העולם כלו פוטרין אותו מיד ואין משהין אותו כאן שלא יקזור בו וע"כ

שלם משקבל עליו בבית דין: הרשעים מפרש לקמיה: אלא על דעתנו הא פרישנא טעמא שאוס קמיא דרנא בפ"ג (כגון

אינו חל' דיהיב ליה קנה וכתן המעות לתוכו והפקידו אללו וכשנע שהמזיר לו מעותיו ולאקר השנועה יקזור ויטלכו ועובדא הוה קמיה

דרנא הכי): ולא אתכם לברכם [כלומר לא כשאתכם במקשא' לנכס] (לא כמו שאמס סגורי' כאשר במקשנת לנכס

אלא על דעתי שהוא דעת בית דין):

וודכ' טו
שנועות
פ"ב וע"ש
דש"א

דכרי' כט

שס

אסתר ט
עין

כדריס

פ"ט

ברש"א

טו

שס

אינו חל'

דש"י

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות כח

נודעו כשעה שאמר הקב"ה *לא תשא את ^{סמות כ} שם ה' אלהיך לשווא מ"ט אילימא משום דאתיהב בסיני עשרת הדברו נמי אתיהבו בסיני אלא משום דחמיר' ומי חמירא והא חנן אלו הן קלות עשה ולא תעשה חוץ מלא תשא. חמורו זו כריתות ומיתו' בית דין ולא תשא עמהן. אלא כדתני טעמא וכל עבירות שבתורה נאמר בהן ונקא וכאן [נאמר] לא ינקא וכל עבירו' שבתור' לא נאמר בהן לא ינקא והכתיב *ונקא לא ינקא ^{סס לד} ההוא מיבעי ליה לכדר' אלעזר דתניא ר' אלעזר אומר אי אפשר לומר ונקא שכבר נאמר לא ינקא ואי אפשר לומר לא ינקא שכבר נאמר ונקא הא כיצד מנקא הוא לשבו' ואינו מנקא לשאינון שבים. כל עבירו' שבתור' נפרעין ממנו וכאן ממנו וממשפחתו. וכל עבירו' שבתורה ממשפחתו לא והכתי' *ושמתי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו ^{י"ק לא כ} ותניא א"ר שמעון אם הוא חטא משפחתו מה חטאת לומר לך אין לך משפחה שיש בה מוכס שאין כולם מוכסין ושיש בה לסטים שאין כולם לסטים מפני שמחפין עליו החם בדינ' אחרוני הכא בדינא רידיה כדתניא רבי אומר *והכרתיו ^{סס} ולא תשא עמהם אלמא לא חמירא מכריתות ומיתות צ"ד: מנקא הוא לשבים וכאן אף לשנים לא ינקא נלא פרעון: בדינא אחרניא נפרענות קלה ולא נפרענות הנא עליו:

אותו מה ת"ל לפי שנא' ושמתי אני את פני יכול
 כל המשפחה כולה בהכרת ת"ל אותו אותו בהכרת
 ולא כל המשפחה כולה בהכרת: [פיסקא] וכל
 עבירות שכתורה נפרעין ממנו וכו'. וכל עבירות
 שכתורה מכל העולם לא והכתיב *וכשלו איש
 באחיו איש בעון אחיו מלמד שכל ישראל ערבים
 זה בזה *התם שיש בידו למחות ולא מיחה מאי
 איכא בין רשעים דמשפחתו לרשעים דעלמא
 בין צדיקים דמשפחתו לצדיקים דעלמא
 הוא בשאר עבירות בדיניה ורשעים דמשפחתו
 בדין חמור ורשעי' דעלמא בדין הקל צדיקי דהכא
 והכא פטירי. גבי שבועה הוא ורשעים דמשפחה
 בדיניה ורשעי' דעלמא בדין חמור וצדיקי. דהכא
 והכא בדין הקל. [פיסקא] ואם אמר הריני נשבע
 העומדים שם וכו'. בשלמא ההוא דקא משחבע
 דקאי באיסורא אלא ההוא דקא משבע לי' אמאי
 משום דתניא ר' שמעון בן טרפון אומר *שבועת
 ה' תהיה בין שניהם מלמד ששבועה חלה על
 שניהם:

יקרא כו
 פ' זה
 בודד וע"ס
 נרש"ל
 ע"כ

עמות ככ

מ [פיסקא] מנה לי בידך אין לך בידי פטור. אמ'
 רב נחמן ומשביעין אותו שבוע' היסת
 חלה על שניהם שאניהם נענשים זה שלא דקדק למסור ממוכו
 ביד כאמן ונא לידי קילול השם:
 היסת לשון שימה שאמו חכמים עליו שבועה כמו אס' ה' הסיתך ניי:

ע"כ

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות כט

מ"ט חוקה אין אדם תובע א"כ יש לו עליו אדרבה
חוקה אין אדם מעיו פניו בפני בעל חובו אשתמוטי
הוא דקא משתמיט לי' סבר עד דהוי לי ופרענא לי':
ההוא דא"ל לחבריה הב לי מאה זוזי דמסיקנא מא
בך א"ל לא פרעתוך בפני פלוני ופלוני ע"נ
אתו פלוני ופלוני אמרו לא היו דברים מעולם
סבר רב ששת למימר הוחזק בפרן א"ל רבא כל
מילתא דלא רמיא עליה דאיניש לאו אדעתיה:

כל הנשבעין

פרק שביעי

א"ר נחמן האי מאן דנקיט נרגא בידיה ואמר מו
איזל ואיקטליה לדיקלא דפלניא ואישתכח
דקטיל ושדי לא אמרינן דהוא קטליה אלמא
עכיד אינש דגזים ולא עכיד:

[דמסיקנא בך שאני נוטה נך: לא היו דברים מעולם לא
פרע לפכינו וזה אומר או בפניהם או שלא בפניהם
פרעתוך: הוחזק בפרן ואינו כאמן אפילו בשבועה לומר
פרעתוך שלא בפניהם שהרי אמר פרעתוך בפניהם וכמלא שקרן:
כל מילתא דלא רמיא עליה דאינש כגון זה שלא היה לו
לומר פרעתוך בעדים שלא אמר לו זה בשעת הלואה בעדי' פרע
לי הילכך לא אס לנו לזכור אס בעדים פרע אס שלא בעדים
ואמר בעדים פרעתוך ולאו אדעתיה ואינו מוחזק בפרן נכך]:
דקטיל ושדי אנקלך הדקל ומואלך לארץ: דגזים אומר לעשות

כל הנשבעין פרק שביעי שבועות

טו תניא ר' שמעון בן טרפון אומ' *שבועתה' תהיה בין
 מז שניהם וגו' מלמד שה שבועה חלה על שניה'
 ע"נ רבי שמעון בן טרפון אומר אזהרה לעוקב אחר
 נואף מנין ת"ל *לא תנאף לא תנאף. *ותרגנו באהליכם
 (ר') שמעון בן טרפון אומ' תרחם וגניחם באהלו
 של מקום. *עד הנהר הגדול נהר פרת (ר') שמעון
 בן טרפון אומר קרב לגבי דהינא ואידהן. דבי
 ר' ישמעאל תנא עבר מלך כמלך:

מוסכת עדיות

שמאי

פרק ראשון

א ולמה מזכירין את דברי שמאי והלל לבטלה ללמד
 ב דבר גזמא ושגעון ואיכו עושה:
 לעוקב אחר המנאף כעשה לו אפוטרופוס להרגיל לו נשים
 לכיאוף: תרחם את הארץ: וגניחם את המקום
 שהשכיץ את (אהלו) [שכינתו] ניכיסם: קרב לגבי דהינא
 [ואידהן] אם כגעת במשוק בשמן תהא ג"כ משוק בכגיעתו כלו'
 פרת הוא קטן מג' כהרות שהוא מכוי אללס לבסוף והכהר
 הרביעי הוא פרת וכאן הוא קורא אותו כהר גדול בשביל שהוא
 כוזב כאן על שם א"י שהיא משונה כוזב גם הוא בקשיבות:
 דהינא לשון שמן ומשיכה הודשנה מקלב מתורגם את דהינא:
 מאחר שקמים אערו נקלת מקומות לא כדברי זה ולא כדברי
 זה: למה הזכירו דברי שמאי והלל לבטלה ישנה